

Asia C-755/22

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

13.12.2022

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Okresní soud Praha-západ (Tšekki)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

1.8.2022

Kantaja:

Nárokuj s.r.o.

Vastaaja:

EC Financial Services, a.s.

[– –]

VÄLIPÄÄTÖS

Okresní soud Praha-západ (Länsi-Prahan piirituomioistuin, Tšekki) on päättänyt [– –] asiassa, jossa

kantajana on **Nárokuj s.r.o.**, [– –] kotipaikka [– –]
Veselí nad Moravou [– –]

vastaajana on **EC Financial Services, a.s.**, [– –] kotipaikka [– –] Dolní
Břežany [– –]

ja jossa on kyse 35 000 Tšekin korunan maksamisesta korkoineen ja kuluineen

seuraavaa:

[– –] [kansallinen menettely]

Okresní soud Praha-západ esittää SEUT 267 artiklan nojalla Euroopan unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

Onko kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY tarkoituksena rangaista luotonantajaa siitä, että se ei ole arvioinut kuluttajan luottokelpoisuutta kattavasti, vaikka kuluttaja on maksanut lainan kokonaan takaisin eikä ole riitauttanut sopimusta takaisinmaksun aikana?

Perustelut

I. Oikeudenkäynnin kohde ja merkitykselliset tosiseikat

- 1 Riidan kohteena on 35 000 Tšekin korunan suuruisen perusteettoman edun palautus 8,5 prosentin vuotuisine viivästyskorkoineen 23.9.2021 alkaen asianomaisen määrän maksuun asti. Kuluttaja, joka oli tehnyt 50 000 Tšekin korunan suuruisen kulutusluottosopimuksen JET Money s.r.o:n kanssa, oli siirtänyt saamisoikeuden kantajalle. Ennen sopimuksen tekemistä kuluttaja esitti henkilöllisyystodistuksensa, ajokorttinsa, palkkakuitit työstään saamistaan palkoista luottosopimuksen tekemistä edeltäneiden kolmen kuukauden ajalta, tositteet asumiskuluista, televisio- ja internetkuluista, niin ikään luottosopimuksen tekemistä edeltäneiden kolmen kuukauden ajalta, ja vakuutuksen osallistumisesta kotitalouden yhteisiin kuluihin; sen lisäksi kuluttaja ilmoitti luottihakemuksessa, että hänellä ei ole aiempia velvoitteita, että hän on naimaton ja että hän asuu samassa taloudessa isoäitinsä kanssa. Myöhemmin kuluttaja maksoi 85 000 Tšekin korunan suuruisen luoton korkoineen ja kuluineen takaisin. Riidanalainen 35 000 Tšekin korunan suuruisen summa vastaa luoton pääoman ja takaisinmaksetun summan erotusta. Luotonantaja vaihtui 28.9.2018, kun liiketoiminnan osa luovutettiin nykyiselle vastaajalle.
- 2 Osapuolet eivät ole riitauttaneet luottosopimuksen syntymistä eivätkä kuluttajan maksamaa summaa. Tosiseikkojen näkökulmasta tilanne on käytännössä kiistaton.
- 3 Osapuolet ovat eri mieltä oikeudellisesta arvioinnista. Kantajan mukaan luotonantaja on rikkonut velvollisuuksiaan, koska se ei tarkistanut riittävällä tavalla kuluttajan luottokelpoisuutta, minkä vuoksi sopimus on pätemätön. Luottokelpoisuuden arviointia ei suoritettu asianmukaista huolellisuutta noudattaen, sillä luotonantaja ei esimerkiksi tarkistanut menojen todellista määrää uskottavalla tavalla. Kantajan mukaan on loogista, että kuluttaja ei voinut riitauttaa sopimuksen pätevyyttä silloin, kun hänellä ei ollut saatavilla asianajajan tarjoamaa oikeudellista neuvontaa. Vastaaja katsoo sitä vastoin, että luottokelpoisuus oli arvioitu riittävällä tavalla. Sen mielestä kuluttajansuojan soveltaminen ei tule kysymykseen, koska käsiteltävänä oleva saatava ei ole enää kuluttajan vaan yrityksen omistuksessa.
- 4 Tuomioistuin ilmoitti osapuolille harkitsevansa edellä mainitun kysymyksen saattamista Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi, koska se piti kysymystä keskeisenä riidan ratkaisemisen kannalta. Kantaja vastusti ennakkoratkaisukysymyksen esittämistä sillä perusteella, että kysymys on jo

ratkaistu kansallisessa tuomioistuinkäytännössä, kuten ilmenee Městský soud v Prazen (Prahan kaupunkioikeus, Tšekki) 5.1.2022 antamasta tuomiosta, jonka mukaan kuluttajansuojalla on ennalta ehkäisevä ja yleisen järjestyksen turvaamista koskeva tehtävä. Se nostaa esille myös Krajský soud v Prazen (Prahan maakunnallinen tuomioistuin, Tšekki) 9.1.2020 antaman tuomion, jonka mukaan luottokelpoisuuden arviointi suojaa kuluttajia riskiluotoilta ja kotitalouksien kasvavalta velkaantumiselta; takaisin maksetut luototkaan eivät menetä tätä merkitystä. Riskiluoton hyväksymisen vaikutukset saattavat nimittäin näkyä vasta jonkin ajan kuluttua.

- 5 Vastaaja hyväksyi ennakkoratkaisukysymyksen esittämisen perustelematta kantaansa sen enempää.

II. Asiaa koskevat unionin oikeussäännöt

- 6 Kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY johdanto-osan 26–28 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

” – Jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet vastuullisten käytäntöjen edistämiseksi kaikissa luottosuhteen vaiheissa ottaen huomioon luottomarkkinoidensa erityispiirteet. Näihin toimenpiteisiin voivat kuulua esimerkiksi kuluttajatiedotus ja -valistus, maksujen laiminlyömiseen ja ylivelkaantumiseen liittyvistä riskeistä varoittaminen mukaan lukien. Etenkin kasvavilla luottomarkkinoilla on tärkeää, että luotonantajat eivät ryhdy vastuuttomaan lainanantoon eivätkä myönnä luottoja arvioimatta ensin luottokelpoisuutta, ja että jäsenvaltiot toteuttavat tällaisen menettelyn estämiseksi tarvittavan valvonnan ja määrittävät tarvittavat keinot seuraamusten langettamiseksi näin menetteleville luotonantajille. Vastuun kunkin kuluttajan luottokelpoisuuden tarkistamisesta olisi kuuluttava luotonantajalle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY luottoriskiä koskevien säännösten soveltamista. Tätä varten luotonantajien olisi sallittava käyttää kuluttajan paitsi asianomaisen luottosopimuksen valmistelun myös pitkäaikaisen kaupallisen suhteen kuluessa toimittamia tietoja. Jäsenvaltioiden viranomaiset voisivat antaa myös asianmukaisia ohjeita ja opastusta luotonantajille. Myös kuluttajien olisi noudatettava varovaisuutta ja täytettävä sopimusvelvoitteensa.

- Ennen sopimuksen tekoa annettavista tiedoista huolimatta kuluttaja voi tarvita lisäapua päättääkseen, mikä luottosopimus tarjottujen tuotteiden joukosta soveltuu parhaiten hänen tarpeisiinsa ja taloudelliseen tilanteeseensa. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että luotonantajat antavat tällaista apua, joka koskee niiden kuluttajille tarjoamia luottotuotteita. Tarvittaessa kuluttajalle olisi yksilöllisellä tavalla selitettävä ennen sopimuksen tekoa annettavat asiaankuuluvat tiedot sekä tarjottujen

- tuotteiden olennaiset ominaisuudet siten, että kuluttaja voi ymmärtää niiden mahdolliset vaikutukset hänen taloudelliseen tilanteeseensa. Tapauksen mukaan tätä velvollisuutta avustaa kuluttajaa olisi sovellettava myös luotonvälittäjiin. Jäsenvaltiot voisivat säätää, milloin ja missä määrin kuluttajalle on annettava tällaisia selityksiä ottaen huomioon erityiset olosuhteet, joissa luottoa tarjotaan, kuluttajan avuntarve ja yksittäisten luottotuotteiden luonne.
- Luotonantajan olisi kuluttajan luottotilanteen arvioimiseksi haettava tietoa myös asiaankuuluvista tietokannoista; oikeudellinen ja todellinen tilanne voi edellyttää eri laajuisia hakuja. Jotta ei aiheuteta kilpailun vääristymistä luotonantajien välillä, olisi varmistettava, että luotonantajilla on pääsy kuluttajia koskeviin yksityisiin tai julkisiin tietokantoihin jäsenvaltiossa, johon ne eivät ole sijoittautuneet, asianomaiseen jäsenvaltioon sijoittautuneisiin luotonantajiin nähden syrjimättömin ehdoin.”
- 7 Kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY 8 artiklan 1 kohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantaja arvioi ennen luottosopimuksen tekemistä kuluttajan luottokelpoisuuden riittävien tietojen perusteella, jotka on voitu saada kuluttajalta, ja tarpeen mukaan asiaankuuluvasta tietokannasta haettujen tietojen perusteella. Jäsenvaltiot, joiden lainsäädännössä velvoitetaan luotonantaja arvioimaan ennen luottosopimuksen tekemistä kuluttajan luottokelpoisuus asiaankuuluvasta tietokannasta haettujen tietojen perusteella, voivat säilyttää tämän velvollisuuden”.
- 8 Kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY 22 artiklan 1 kohdan mukaan ”tässä direktiivissä olevien yhdenmukaistettujen säännösten osalta jäsenvaltiot eivät voi kansallisessa lainsäädännössään pitää voimassa tai ottaa käyttöön säännöksiä, jotka poikkeavat tässä direktiivissä annetuista”.
- 9 Kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY 22 artiklan 2 kohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kuluttajat eivät voi sitovasti luopua heille tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi annettavien tai tätä direktiiviä vastaavien kansallisten säännösten nojalla kuuluvista oikeuksista”.
- 10 Kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY 23 artiklan mukaan ”jäsenvaltioiden on annettava säännökset tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.”

III. Asiaa koskevat kansalliset oikeussäännöt

- 11 Kulutusluottolain nro 257/2016 (Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru), sellaisena kuin se on muutettuna, 86 §:n 1 momentin mukaan luotonantaja arvioi ennen kulutusluottosopimuksen tekemistä tai sellaisen sopimukseen sisältyvän velvollisuuden muuttamista, johon liittyy kulutusluoton kokonaissumman huomattava korotus, kuluttajan luottokelpoisuuden sellaisten välttämättömien, luotettavien, riittävien ja asianmukaisten tietojen perusteella, jotka on voitu saada kuluttajalta, ja tarpeen mukaan asiaankuuluvasta tietokannasta tai muista lähteistä haettujen tietojen perusteella. Luotonantaja myöntää kulutusluoton vain siinä tapauksessa, että kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnin tuloksena ilmenee, ettei ole aiheellista syytä epäillä kuluttajan kykyä maksaa kulutusluotto takaisin.
- 12 Kulutusluottolain nro 257/2016, sellaisena kuin se on muutettuna, 86 §:n 2 momentin mukaan kuluttajan luottokelpoisuutta arvioidessaan luotonantaja arvioi erityisesti kuluttajan kyvyn maksaa sovitut kulutusluoton maksuerät takaisin tarkastelemalla kuluttajan tuloja ja menoja sekä edellisten velkojen takaisinmaksutapaa. Omaisuuden arvo otetaan huomioon silloin, kun kulutusluottosopimuksesta ilmenee, että kulutusluotto maksetaan osittain tai kokonaan takaisin kuluttajan omaisuuden myynnistä saatavalla tulolla eikä säännöllisillä takaisinmaksuerillä, tai kun kuluttajan taloudellisesta tilanteesta käy ilmi, että kuluttaja pystyy maksamaan kulutusluoton takaisin tuloja huomioimatta.
- 13 Kulutusluottolain nro 257/2016, sellaisena kuin se on muutettuna, 87 §:n 1 momentissa säädetään, että jos luotonantaja myöntää kuluttajalle luoton 86 §:n 1 momentin toisen virkkeen vastaisesti, sopimus on pätemätön. Tuomioistuin ottaa pätemättömyyden tarkasteluun myös viran puolesta. Kuluttajan on palautettava myönnetty kulutusluoton pääoma kuluttajan kannalta kohtuullisen ajan kuluessa.
- 14 Siviililain nro 89/2012 (Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jäljempänä siviililaki), sellaisena kuin se on muutettuna, 2054 §:n 1 momentin mukaan ”koron maksaminen katsotaan velan tunnustamiseksi sen määrän osalta, josta korko on maksettava”.
- 15 Siviililain 2054 §:n 2 momentissa säädetään, että ”jos velallinen suorittaa velan osittain, osittaista suoritusta pidetään velan loppuosan tunnustamisena, jos olosuhteista voidaan päätellä, että velallinen on tunnustanut velan loppuosan tällä suorituksella”.
- 16 Siviililain 574 §:ssä säädetään seuraavaa: ”Oikeustoimen on oletettava olevan pikemminkin pätevä eikä pätemätön.”
- 17 Siviililain 580 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa: ”Oikeustoimi on pätemätön, jos se on hyvän tavan vastainen tai jos se on lain vastainen, jos lain tarkoitus sitä edellyttää.”

IV. Ennakkoratkaisupyynnön perustelut

- 18 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että asian ratkaisemiseksi on tarpeen selvittää, onko 23.4.2008 annetun direktiivin 2008/48/EY tarkoituksena rangaista luotonantajaa siitä, että se ei ole arvioinut kuluttajan luottokelpoisuutta kattavasti, vaikka kuluttaja on maksanut luoton kokonaan takaisin eikä ole riitauttanut sopimusta sopimusvelvoitteiden täyttämisen aikana.
- 19 Vaikka jotkin kansalliset ylioikeudet katsovatkin, että edellä esitettyyn kysymykseen on vastattava myöntävästi, ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että Euroopan unionin tuomioistuin ei ole vielä ratkaissut tarkasteltavana olevaa kysymystä ja että siihen annettava vastaus mahdollistaa myös vastakkaisen tulkinnan, joka perustuu sopimusosapuolten etujen tasapainoon ja jossa otetaan huomioon, että myös kuluttaja on vastuussa omista toimistaan.
- 20 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin ottaa myös huomioon periaatteen, jonka mukaan ainoastaan Euroopan unionin tuomioistuin voi tulkita unionin oikeutta sitovasti, sekä periaatteen, jonka mukaan kansallinen tuomioistuin, myös ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, voi pyytää kysymyksen tulkintaa suoraan SEUT 267 artiklan (entinen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 234 artikla) nojalla.
- 21 Direktiivin johdanto-osan perustelukappaleista (erityisesti edellä mainituista 26–28 perustelukappaleesta) käy ilmi, että direktiivin tarkoituksena on suojella kuluttajia harkitsemattomalta luotonotolta, joka voi johtaa kyvyttömyyteen maksaa kyseinen luotto takaisin tai jopa kuluttajan maksukyvyttömyyteen.
- 22 Yksinkertaistaen direktiivin 8 artiklan tarkoituksena on estää kuluttajaa joutumasta taloudellisiin vaikeuksiin maksaessaan luottoa takaisin.
- 23 Tilannetta, jossa kuluttaja maksaa velan kokonaan takaisin kiistämättä mitään takaisinmaksun aikana, ei voida pitää tilanteena, jollaiselta direktiivillä halutaan suojata kuluttajaa.
- 24 Luotonantajan velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus ei ole direktiivin päätarkoitus vaan keino, jolla tämä tavoite pyritään saavuttamaan.
- 25 Näin ollen on pohdittava, onko direktiivin itsenäisenä tarkoituksena rangaista luotonantajaa tilanteessa, jossa ei ole muodostunut haitallisia vaikutuksia tai jossa ei ole todisteita haitallisen vaikutuksen toteutumisesta (on vain olettaus siitä, että kuluttaja voisi tulla maksukyvyttömäksi; nyt käsiteltävässä asiassa sitä ei ole edes väitetty eikä osoitettu). Lisäksi saatavaa vaatii tällä hetkellä kaupallinen yritys.
- 26 Jos seuraamus sallittaisiin myös riidanalaisessa tapauksessa eli jos sopimus todettaisiin pätemättömäksi, vaikka se oli pantu täytäntöön ilman vastalauseita, on aiheellista viitata niiden muiden kuluttajien asemaan, joiden osalta elinkeinonharjoittaja oli suorittanut luottokelpoisuuden arvioinnin direktiivin 8 artiklan mukaisesti (varojen ja velkojen asianmukainen arviointi) mutta jotka myöhemmin olivat jättäneet täyttämättä sopimuksesta johtuvat vastuunsa.

Tällaisissa tapauksissa sopimusta ei voida todeta pätemättömäksi direktiivin 8 artiklan rikkomisen vuoksi, ja kuluttaja on vastuussa koko velvoitteesta, mukaan lukien sovitut korot ja kulut, ellei muuta syytä luottosopimuksen pätemättömyydelle ole todettu.

- 27 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että tämä aiheuttaa eriarvoisuutta kuluttajien välillä, sillä niiden kuluttajien, jotka ovat täyttäneet sopimuksen vaatimukset ja joiden kohdalla ei ole ilmennyt haitallisia vaikutuksia, joilta direktiivin on tarkoitus suojata, sopimus todetaan pätemättömäksi (pelkästään elinkeinonharjoittajan puutteellisen toiminnan vuoksi), kun taas niiden kuluttajien, jotka ovat tulleet maksukyvyttömiksi mutta joiden kohdalla elinkeinonharjoittaja on arvioinut luottokelpoisuutta moitteettomasti direktiivin 8 artiklan mukaisesti, sopimusta ei katsota pätemättömäksi.
- 28 Näin ollen ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että luottokelpoisuutta ei voida arvioida yksinomaan sen perusteella, mitä elinkeinonharjoittaja edellyttää kuluttajalta, vaan myös sen perusteella, miten koko sopimussuhde on tosiasiallisesti kehittynyt direktiivin suojaavan tarkoituksen näkökulmasta.
- 29 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mukaan tätä kysymystä on tarkasteltava myös niiden yleisten oikeusperiaatteiden valossa, jotka ovat muokanneet eurooppalaista oikeuskulttuuria tuhansien vuosien ajan ja olleet ratkaisevia Euroopan unionin yksittäisten jäsenvaltioiden sopimusosakeuden luomisessa ja kehittämisessä. Kyse on ennen kaikkea vilpittömästä mielestä ja oikeusvarmuudesta, joiden on tarkoitus hyödyttää molempia sopimusosapuolia, olivatpa ne sitten elinkeinonharjoittajia tai kuluttajia, sillä näiden periaatteiden noudattaminen liittyy suoraan luottamukseen lainsäädäntöä kohtaan.
- 30 Jos luotonantaja on siis sopinut kuluttajan kanssa luotosta ja myöntänyt sen myöhemmin ja kuluttaja on maksanut sen asianmukaisesti takaisin, luotonantaja voi luottaa siihen, että kuluttaja on maksujensa avulla suorittanut sopimuksen mukaisen velan.
- 31 Implisiittinen (hiljainen) oikeustoimi vahvistaa toisen osapuolen vilpittömän mielen ja oikeusvarmuuden. Tšekkin lainsäädännöstä tämä järjestelmä löytyy edellä mainitun siviililain 2054 §:stä; kyse on Tšekkin lainsäädännössä pitkään tunnetusta järjestelmästä (aiemmin kyse oli Tšekkin kauppalain nro 513/1991 (zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník) 407 §:stä, joka oli voimassa 1.1.1992–31.12.2013, siviililain nro 141/1951 (zákon č. 141/1951 Sb., občanský zákoník) 97 §:stä tai yleisen siviililain nro 946/1811 (zákon č. 946/1811 Sb., obecný zákoník občanský (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch, ABGB)) 1497 §:stä).
- 32 Edellä mainituissa säännöksissä painoarvo oli implisiittisesti toteutetuilla oikeustoimilla joko luomalla oletama velvoitteen tunnustamisesta tai keskeyttämällä oikeuden vanhentumisaika tai preklusioaika. Toisin sanoen: implisiittiset toimet ovat liittyneet ja liittyvät suoraan oikeussuhteen toisen

osapuolen luottamukseen, ellei olosuhteista voida päätellä, että osapuolen tarkoituksena ei ole ollut luoda tällaista luottamusta.

- 33 Tšekin siviilioikeuden periaatteena on pitää oikeustoimia pikemminkin pätevinä kuin pätemättöminä sillä perusteella, että yksityisoikeudellisten toimien osapuolilla on sekä vapaus että vastuu luoda omat oikeussuhteensa; näin ollen yksityisoikeudessa olisi kunnioitettava oikeustoimivapautta ja -vastuuta ja etsittävä tulkintatapoja, jotka tukevat niitä eivätkä kumoa niitä.
- 34 Seuraamus on tarkoituksenmukainen silloin, kun suojattua etua on loukattu ja jos seuraamus on välttämätön vaikutusten korjaamiseksi tai sääntöjenvastaisen toiminnan estämiseksi tulevaisuudessa. Seuraamuksen soveltaminen pelkästään ennaltaehkäisyyn vuoksi ilman haitallisten vaikutusten syntymistä ei ole mielekäästä; se ei ole välttämätöntä ja se on ristiriidassa vapauden periaatteen kanssa.
- 35 Direktiivistä ei käy selvästi ilmi, onko sen tarkoituksena rangaista luotonantajaa tietyn velvoitteen laiminlyönnistä, ellei ole muodostunut tilannetta, jota varten direktiivi on syntynyt.
- 36 Nyt käsiteltävänä olevan tapauksen kaltaisia tapauksia on kuitenkin alkanut esiintyä käytännössä (luotonantajaa pyydetään luovuttamaan koko luoton korko takaisin sen jälkeen, kun luotto on maksettu kokonaan takaisin). Tätä kysymystä ei ole vielä käsitelty unionin tasolla, ja ennakkoratkaisupyyntön esittäneen tuomioistuimen näkemyksen mukaan on toivottavaa, että Euroopan unionin tuomioistuin käsittelee sitä yhtenäisen tulkinnan varmistamiseksi.

[– –] [kansallinen menettely]

Prahassa 1.8.2022

[– –]